

DOOF EN BLIND

EN OM NIET

Verhalen voor de Jeugd

DOOR
EEN KINDERVRIEND.

Met 4 Plaatjes

A. BERENDS, 's GRAVENHAGE.

DOOF EN BLIND.

De geschiedenis, die ik u wil gaan mededeelen, is van een doof en blind meisje. Doof en blind, hoe ongelukkig, niet waar? Hebt gij er wel eens over gedacht, hoe gezegend gij zijt, die het gebruik van ooren en oogen hebt, terwijl anderen dit geheel missen? Stelt u alleen eens voor, dat gij in 't geheel niet zoudt kunnen zien. Dat het des daags voor u hetzelfde was, als des nachts. Dat ge uwe lieve ouders, broeders, zusters, of verdere betrekkingen niet zoudt kunnen zien, dat ge niet gewaar werdt, of de zon scheen of niet, dan alleen wanneer gij het zoudt bemerken door de warmte der stralen. Denkt eens een oogenblikje na, hoe gij het zoudt vinden, als gij nergens heen kondt gaan, zonder dat iemand u geleidde; dat ge geen enkele schoone bloem zoudt kunnen bewonderen, noch een letter lezen. Maar dan zoudt gij nog kunnen hooren, men kon u dan voorlezen, niet waar?

Welnu, het meisje, waarvan ik u iets ga mededeelen, kon niet zien en evenmin hooren, zij was doof en blind.

Fanny, zoo heette het meisje, woonde in een kleine badplaats in het zuiden van Engeland. Haar vader was een tamelijk welvarend werkman. Reeds vroeg werd onze Fanny naar school gezonden, daar zij bijzonder vlug van begrip was. Slechts korten tijd zou zij van dit onderwijs gebruik maken. Juist had zij een weinig leeren lezen en schrijven, toen zij door hevige koorts werd aangetast. Hoewel zeer langzaam, herstelde onze Fanny boven verwachting. Toen de hitte van de koorts geweken en zij weder tot bewustzijn gekomen was, meende zij, dat het nacht was, omdat alles om haar heen zoo donker en zoo stil bleef, en zij

wachtte rustig, tot de morgenstond zou aanbreken. Wat scheen haar die nacht lang toe! Nog altijd hoorde zij geen geluid en zag geen lichtstraal, die den naderenden dag aankondigde.

Eindelijk besloot zij op te staan en hare ouders te gaan roepen. Zij hief zich op in bed, en wilde juist er uit stappen, toen eene hand op haren schouder gelegd werd; maar zij zag noch hoorde iets. Ge kunt denken, hoe het arme kind ontstelde! Met een gil viel zij in onmacht, en toen zij weder bijkwam, lag zij in de armen van hare moeder. Het arme meisje! Zij gevoelde als bij instinct, dat het hare moeder zijn moest, die haar altijd zooveel liefde betoond had, maar zij kon haar niet zien! Zij sloeg de armpjes om den hals van hare lieve moeder en riep uit: „Ach, moeder! steek toch het licht op, ik kan niet zien!” De moeder kuste haar innig, zonder haar, naar 't scheen, te antwoorden, of aan haren wensch te voldoen.

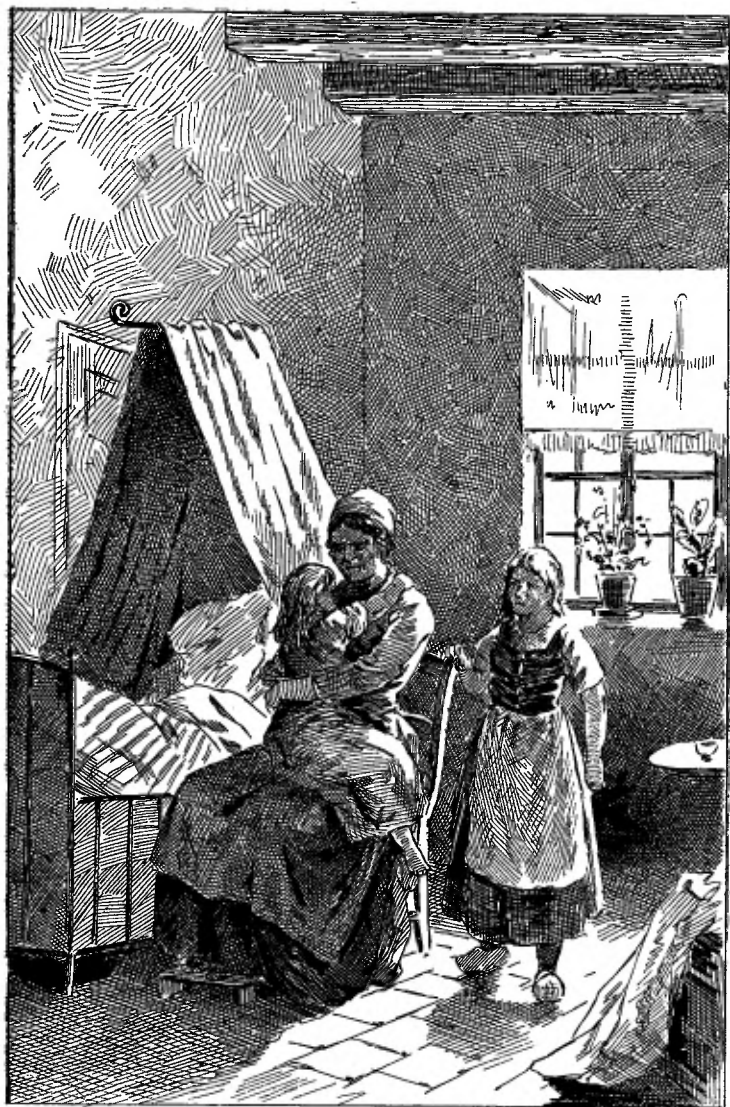
Weder vraagde zij: „Och, moeder! sta dan even op om het licht op te steken.” Weder bekwam zij een kus, maar hare moeder stond niet op en gaf haar schijnbaar geen antwoord. —

Het arme kind werd al meer en meer ongerust, en riep eindelijk hare zuster toe: „Marie! moeder kan niet opstaan en niet praten, kom toch eens hier!”

Marie kwam bij haar, en vatte de kleine Fanny bij de hand, die nu hare zuster verzocht om toch licht te maken.

De arme moeder kuste haar lieveling nogmaals, en Fanny voelde de tranen harer moeder over de wangen rollen. Toen steeg haar angst ten top. Zij dacht, dat er iets ontzettends in huis gebeurd was, en dat men daarom geen licht ontstak en geen beweging durfde maken. Dat zij zelve blind en doof was, daaraan dacht de arme ongelukkige nog in 't geheel niet.

Zij fluisterde daarom zacht: „Moeder! wat scheelt er toch aan? wat is er toch gebeurd? zeg het mij maar stil aan het oor.” Doch alweder te vergeefs, alweder geen antwoord, geen geluid om haar heen. Zij kon niemand zien en niets hooren. „O moeder!” zoo riep zij eindelijk op smartelijken toon uit, „ben ik dan doof? Als ik soms doof ben, omdat ik u niet hooren kan, geef mij dan de hand.”

En toen zij weder bijkwam, lag zij in de armen van hare moeder.

Dit gebeurde. Fanny bleef toen wel een uur roerloos liggen. Zij dacht na over haren toestand, hoe ongelukkig het was, dat zij nu niets meer kon hooren, en hoe zij vóór hare ziekte geweest was. Dat zij ook blind was, dat wist zij nog niet.

„Toe, Marie!” zeide zij eindelijk tegen hare zuster, „krijg nu toch eens licht! Het is zoo eenzaam voor mij, nu ik niet hooren kan.”

Er kwam echter geen licht; maar de moeder drukte haar kind nog vaster aan het hart.

„O moeder, kan ik dan ook blind zijn? Ben ik ook blind?” en zij voelde het hart harer moeder kloppen. „O, ben ik ook blind?” riep Fanny, „geef mij een hand, als ik ook blind ben, moeder!” De moeder deed het, hoe ongaarne ook, en toen weende Fanny zeer en weende zich in slaap.

Ongelukkige! Het was goed, dat zij niet in eens hare geheele ellende overzien kon. Welk een leven, niet te kunnen zien of hooren! Het is bijna een levend doodzijn en daaraan had zich Fanny te gewennen. Elke dag, ieder uur scheen haar vreeselijker toe, en met schrik bemerkte zij dikwijls haar ongeluk. Haar eenige wensch was, veel tijd te verslapen, en zij kon in het eerst niet begrijpen, waarom zij 's morgens moest opstaan. Dat dit voor hare gezondheid was, kon niemand haar zeggen. Wat moesten wij toch wel dankbaar zijn, dat wij het gebruik hebben van al onze zintuigen!

Jaren waren er verloopen sedert Fanny's ziekte en daaruit gevolgte doofheid en blindheid.

In dien tijd kwam eene godvruchtige dame in de plaats, waar Fanny woonde, om daar de baden te gebruiken tot herstel van hare gezondheid. De Heere zegende de middelen, die in het werk gesteld werden, zoodat zij volkomen genas. Gij kunt u voorstellen, hoe blijde zij hierover was, en hoe zij God recht hartelijk voor haar herstel zal gedankt hebben! Deze dame nu hoorde van de arme, ongelukkige Fanny spreken. Met innig medelijden hoorde zij het, en de Heere gaf haar in het hart om het blinde en doove meisje te gaan bezoeken, en zoo mogelijk haar te vertroosten en te bemoedigen op haren lijdensweg. Laten wij eens hooren, wat deze dame ons zelf mededeelt van haar bezoeken.

Zij verhaalt dan: „Toen ik van de arme Fanny hoorde, gevoelde ik mij dadelijk gedrongen om het meisje op te gaan zoeken. Daar ik zelf eene zuster had, die blind was, had ik mij reeds geruimen tijd geoefend in het lezen met blinden, en wenschte, dat ik Fanny ook kon dienen met mijne verkregene kennis.

Toen ik Fanny voor het eerst zag, was zij vier en twintig jaar oud, en was reeds achttien jaar doof en blind geweest. Zij zeide mij, dat het haar dikwijls was geweest of zij dood was. Jaren lang was zij zonder troost, zonder arbeid, zonder tijdverdrijf. Toen zij de hand van haren vader langen tijd niet in de hare had gevoeld, meende zij, dat hij gestorven was.

In die dagen kwam zij op eene gelukkige gedachte. Als kind had zij wat lezen en schrijven geleerd, en nu vroeg zij aan Marie, om het antwoord op een vraag, die zij deed, in hare hand te *schrijven*. Hare zuster deed dit, maar zij moest het heel langzaam doen en Fanny zeide dan iedere letter en ieder woord na. Zoo kwam zij te weten, dat haar vader slechts „op reis” was. Het werd haar tot groote vreugde, dat zij op deze wijze hare gedachten mededeelen, en antwoord op hare vragen verkrijgen kon. Hare zuster was zeer geduldig, maar deze moest ook werken en was dikwijls buitenshuis. Ik wenschte zeer, Fanny lezen te leeren, en eene vriendin wilde mij daarbij helpen. Wij baden samen den Heere om Zijne hulp en gingen naar Fanny toe. Toen wij bij haar kwamen, ging ik dicht bij haar zitten. Ik greep hare hand. Zij schudde het hoofd, ten teeken dat zij mij niet kende. Hare zuster schreef in hare hand: „Vreemde dame.” Ik schreef ook wat in hare hand, maar zij verstond mijn schrift niet goed en verzocht mij, eerst het A B C achtereenvolgens in hare hand te schrijven, en hielp mij toen, de letters te schrijven, zooals hare zuster deed.

Als ik „gij” of „u” wilde zetten, behoefde ik slechts haren schouder aan te raken; een punt gold voor een i, enz. Het duurde lang, eer ik wat geschreven had, en Fanny zeide mij iedere letter en ieder woord na. Daarna werd ik door haar uitgevraagd. Zij wilde weten, hoe mijn naam was, hoe oud ik was, of ik nog zusters had en of mijne ouders nog

Ik greep hare hand. Zij schudde het hoofd, ten teeken dat zij mij niet kende.

leefden. Ik zeide haar, dat mijne ouders gestorven waren en dat ik eene zuster had, die blind was. Toen begon zij te weenen en zij wilde alles van mijne zuster weten. Toen mijne vriendin hare hand nam, riep zij: „een kleine dame,” en zoo bleef zij haar altijd noemen. In vele opzichten was zij nog geheel een kind. Zij had ook geen ontwikkeling gehad en met niemand kunnen spreken. Ik vraagde haar, of zij wilde leeren lezen. Zij dacht, dat zij het niet zou kunnen; maar toen ik zeide, dat mijne zuster het ook geleerd had, wilde zij het gaarne beproeven. Toen ik haar daarop antwoordde, dat we dan eerst den Heere om hulp zouden vragen, schudde zij het hoofd, ten teeken, dat zij dit niet begreep. Helaas! zij wist niet, wat bidden was. Op school had zij het niet geleerd, want daar sprak men niet over godsdienst, en in den bijbel werd er nooit gelezen, ook niet gebeden of gedankt, en te huis hoorde zij er ook niet van, want hare ouders waren wereldsche menschen, die niet aan God dachten. Ik leerde haar, wat bidden was, en schreef in hare hand het volgende gebedje: „Heere Jezus! neem mij aan tot uw kind. Wees Gij mijn Vriend en leer mij U kennen en Uw woord lezen en verstaan.”

Elken dag ging ik haar nu onderwijzen. Ik gaf haar een blindenbijbel, dat is een bijbel met verhevene, voelbare letters, en leerde haar de letters noemen. Zij maakte meer vorderingen, dan ik gedacht had. Zoo liet ik haar b. v. een G. opzoeken, daarna een O. en eindelijk een letter D. Spoedig kon zij woorden lezen. Als zij een woord gevonden had, was zij zeer blijde. Zij kon weldra vrij goed lezen en was bijna den ganschen dag met haren bijbel bezig. En de Geest Gods werkte mede. Zij leerde den Heere Jezus kennen als haren Vriend en Zaligmaker, en werd nog geduldiger dan vroeger, ja was dikwijls verheugd bij alles, wat zij uiterlijk missen moest. Zij had een goed geheugen, en daardoor onthield zij vele plaatsen uit den bijbel. Dikwijls was het, als sprak zij met Jezus. Eens, dat ik haar weder bezocht, las zij juist in het 15de hoofdstuk van Johannes: „Gij zijt mijne vrienden, zoo gij doet, wat Ik u gebied.” Toen sloeg zij hare oogen op, alsof zij den Heere zag en sprak: „Dat hoor ik gaarne van U; Gij hebt mij vroeger gezegd, dat Gij de

Elken dag ging ik haar nu, onderwijzen. Ik gaf haar een blinden-
bijbel en leerde haar de letters noemen.

vriend zijt van zondaren; maar nu zegt Ge, dat Gij mijn Vriend zijt. Ik wist niet, dat Gij mij voor een vriendin wildet aanzien." En zij bad: „Leer mij te doen, wat Gij mij gebiedt." De Heere verhoorde haar en bewees haar Zijne genade in ruime mate. Zoo reisde zij naar die plaats, waar geen duisternis bestaat, maar waar het eeuwige Licht woont.

Ik verliet de badplaats en hoorde later, dat Fanny krank was. Hare ziekte duurde kort, en spoedig kreeg ik bericht, dat zij gestorven was. Nu leeft zij bij Jezus, bij de Zon der gerechtigheid.

Ik bezocht later nog eens hare woning en Marie vertelde mij, dat Fanny zeer gelukkig was geweest en dikwijls over haren bijbel had gesproken. Ik ontving den bijbel terug tot aandenken en kon zien, dat hij dikwijls gebruikt was. De Schrift zegt: „de blinden zullen zien en de dooven hooren." Waarlijk, de Heere had dit bewezen aan onze Fanny! Hij maakt Zijn Woord waar: „En Ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij niet geweten hebben; Ik zal ze doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht: deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal hen niet verlaten."

Tot dusver het verhaal der dame.

En nu, lieve lezers en lezeressen, hoe staat het nu met u? Heeft de geschiedenis van dit meisje u niet beschaamd gemaakt? Gij hebt goede oogen en kunt in uwen bijbel lezen en er dagelijks van hooren. Welk een verschil met de arme Fanny! Het is te hopen, dat van u niet gezegd zal kunnen worden: „Hoorende hoorden zij, maar hebben niet verstaan, en ziende zagen zij, maar hebben niet bemerkt." Bidden wij, dat de Geest des Heeren ons verstand en hart verlichte, en laten we dat ook bidden voor anderen en nooit vergeten, wat de Heiland gezegd heeft tot de trotsche Farizeën: „Indien gij blind waart, zoo zoudt ge geene zonden hebben, maar nu zegt gij: „wij zien," zoo blijft dan uwe zonde."

Weest nederig; denkt klein van u zelve; erkent, dat gij zondaren zijt; vraagt den Heere om vergeving. Zult gij dit doen, lieve lezers en lezeressen?

OM NIET.

Het was geen prettig weer buiten! Het regende, alsof het goot. Degene, die niet doornat wilde worden, deed het best maar thuis te blijven.

Zoo dacht mevrouw M. er ook over, die anders bij mooi weer gewoon was, des middags met haar dochtertje Johanna een flinke wandeling te maken. Maar nu was thuis blijven de boodschap. Ge kunt wel denken, dat Johanna daar niet veel mede op had. Maar nood breekt wet, en daar er aan het weder niets te veranderen viel, ging Johanna bij de tafel zitten en vroeg hare moeder, om haar eens wat te vertellen.

Voor we er naar luisteren, moeten wij eerst eens met de familie M. kennis maken.

Mevrouw is weduwe. Haar man was dokter geweest. „Een goed mensch was het, die dokter M.!” zeggen de menschen van het dorp, en daar hadden zij gelijk in. Rijken en armen, zonder onderscheid, hadden bij zijn leven veel met hem op. Hij was altijd zoo vol medelijden met zijne patiënten, en waar hij eenigszins leed kon verzachten, daar deed hij het. Hij leed in waarheid met de menschen mede, en men zou gezegd hebben, dat zijne zieken allen familieleden van hem waren, zoo goed verzorgde hij ze.

Bij zijnen dood liet hij zijne bedroefde weduwe een dochtertje na, onze Johanna. Zij was de eenig overgeblevene van een drietal kinderen. Een zoontje en een dochtertje waren gestorven, en ge kunt dus denken, hoeveel de moeder van hare alleen overgebleven lieveling hield.

Nu zult ge wel vragen, hoe het kwam, dat de dokter

zooveel liefde aan zijne zieken betoonde? Gewoonlijk vindt men niet veel hartelijkheid bij de dokters, ook al, omdat zij aan het lijden der menschen gewoon schijnen te raken.

Welnu, om dat te weten te komen, zullen wij verder eens luisteren naar wat mevrouw M. vertelt.

Zij spreekt met Johanna over haren vader.

„Is vader al lang dood, moê?” vraagt Johanna.

„Al ruim 4 jaar, lief kind!” luidt het antwoord.

„Moeder,” zoo vraagt Johanna weder, „is vader ook naar het kerkhof gedragen, zooals die vrouw van morgen?”

„Ja zeker, kind! Alle menschen worden daar begraven, als zij komen te sterven.”

„Maar, moeder! U zegt wel eens, dat vader in den hemel is. Dan kan vader toch niet op het kerkhof liggen?”

„Op 't kerkhof ligt alleen zijn lichaam, Johanna! Maar vader zelf is in den hemel, bij den Heere Jezus.”

„Komen wij daar ook, moeder?”

„Alleen dan, lief kind, als wij evenals vader den Heere Jezus liefhebben, en in Diens bloed gereinigd zijn van onze zonden.”

„Is het mooi in den hemel, moeder?”

„Ja, Johanna, alles is daar heel schoon. Maar wij kunnen ons niet voorstellen, hoe het in den hemel alles is. Alleen weten wij, dat er niets leelijks en gebrekkigs zal gevonden worden; dat er geen droefheid zal zijn, alleen vreugde. Dat komt, omdat God in den hemel woont, en allen, die in den hemel bij Hem zijn, er hun grootste vreugde in vinden Hem eeuwig te loven en te prijzen.”

„Maar, moeder, waarom hield vader zooveel van den Heere Jezus?”

„Wel, omdat de Heere Jezus zooveel van hem hield, en dit getoond had in wat Hij ook voor hem gedaan en geleden had.”

Johanna zweeg een poosje. Spoedig echter had zij weer een vraag klaar.

Na eenige oogenblikken vroeg zij dan ook: „Wat maakt u daar toch voor een kleedje, moe?”

„Dat is een jurkje voor het dochttertje van onze werkster, kind!”

„Krijgt moeder daar dan geld voor?”

„Maar, moeder, waarom hield vader zooveel van den Heere Jezus?”

„Neen, kind! Dat jurkje krijgt het meisje om niet. Daar mag moeder niets voor nemen, want de menschen zouden het niet kunnen missen.”

„Maar moeder, u heeft het toch gekocht en ook moeten betalen?”

„Dat is wel waar; maar wij krijgen alles van God, en als wij wat over hebben, dan wil de Heere, dat wij dat gebruiken om anderen, die het niet hebben, wat mede te deelen. Zoo deed vader ook. Die nam van de armen nooit geld aan, en heeft er nooit spijt van gehad. De Heere Jezus geeft ook alles om niet. Wij zouden nooit kunnen betalen, wat Hij voor ons gedaan heeft, en de Heere wil ook niets hebben, dan alleen ons hart.”

„Wil de Heere dan geen geld hebben, moeder?”

„Al het goud en zilver, alle schatten der aarde zijn van den Heere, Johanna. Als wij geld hebben, moeten wij er Hem voor danken, want wij zijn het Hem verschuldigd. Wat zouden wij Hem dan kunnen geven, daar alles wat wij hebben, van Hem is?”

„Niets, moeder!”

„Juist, mijn kind! Wij kunnen den Heere niets geven dan ons zelve. En waar wij zelve zoo boos zijn en dagelijks zooveel kwaad doen, is het groote genade, als Hij ons wil aannemen.”

„Doet u dan kwaad, moeder?”

„Ja, kind, elken dag zondig ik nog. Als het niet met daden is, dan met woorden of gedachten; en daardoor bedroeven wij God.”

„Moeder, ik wil altijd goed oppassen, is dat goed?”

„Ja, lieve Johanna, uw voornemen is wel goed. Maar dan moet gij den Heere bidden, dat Hij u dat leere. Want als Hij niet helpt, kunnen wij geen goed doen.”

„Moeder, mag ik de werkster mijn gulden geven, dien ik van oom laatst gekregen heb?”

„Ja, kind! Dat is goed. Maar als gij later iets weg wilt geven, dan moet gij er altijd om denken, het eerst aan mij te vragen, anders zoudt ge wel eens verkeerd kunnen geven.”

Is de werkster erg arm, moeder?

„Ja, zij heeft het niet zeer ruim. Daarom moogt ge haar dien gulden wel geven.”

Zoo deed Johanna ook, en zij heeft er nooit spijt van gehad.

Zoudt gij ook gedaan hebben als Johanna, jonge lezers en lezeressen?

Hebt gij wel wat voor anderen over? Of behoudt gij liever alles voor u zelve? Ik hoop niet, dat gij alleen voor u zelve leeft, want dan ziet het er nog niet goed bij u uit. Bidt maar veel, dat de Heere u mededeelzaam make voor anderen. Want als gij zoo zelfzuchtig zijt, hoe kunt gij dan ooit hopen, dat Jezus u om niet zalig zal maken uit vrije genade, en verlossen van uwe zonden?

OM NIET.

Jaren geleden heb ik eens een verhaaltje gelezen, dat ik toen heel mooi vond. Het was wel zeer kort, maar ik hoop, dat het u daarom evengoed bevallen zal.

Vele jaren geleden woonde er in Duitschland een groot en machtig koning.

In dezelfde plaats, waar de koning gewoonlijk zijn verblijf hield, of, zooals men het meestal noemt, in de residentie des konings, woonde ook eene arme vrouw.

De arme vrouw was zeer ziek en zou zoo gaarne iets ter verkwikking gehad hebben, maar zij was te arm om iets te kunnen koopen. In het bijzonder verlangde zij zeer naar druiven, maar die waren duur in dien tijd van het jaar.

De vrouw had slechts één dochttertje. Moeder en kind hielden veel van elkander, en nu moeder zoo ziek was en zoozeer naar druiven verlangde, besloot de kleine om te trachten van hare weinige bespaarde centen druiven voor hare moeder te krijgen.

Zij had al heel wat voetstapjes gezet, maar nog altijd te vergeefs! Eindelijk komt zij aan een fraaien, grooten tuin. Door een openstaanden tuindeur kan zij de broeikassen zien. „Nu, daar zullen wel druiven te krijgen zijn,” denkt zij. „Als ze nu maar niet te duur zijn.” Maar, zonder zich nader te bedenken, stapt zij fluks het bruggetje over, de tuindeur door en den tuin in, recht op de broeikassen af. In de nabijheid van deze wandelt een heer. „Wacht,” denkt ze, „ik zal het aan dien heer maar eens vragen!” Zij treedt op hem toe, en vraagt om een tros druiven voor hare moeder te koopen. En wie denkt ge wel, dat die heer

was, kinderen? Het was de kroonprins. Toen het meisje de vraag deed, lachte hij, nam een schoonen tros druiven en gaf hem aan het kind, zeggende: „Mijn vader is geen koopman, kind, maar een koning. Hij verkoopt niet, maar geeft om niet!” De kleine meid dankte den prins eerbiedig en snelde zoo spoedig zij kon met de druiven naar hare zieke moeder.

Grooter dan alle koningen is God, de Koning der koningen. Ook Hij verkoopt niet. Hij geeft *om niet*! En wat geeft Hij *om niet*? Het eeuwige leven, niet om onze verdiensten, maar alleen uit vrije genade, door de verdiensten van Jezus Christus!
